

pod lavicí

NEZÁVISLÝ,
NECENZUROVANÝ
STUDENTSKÝ ČASOPIS

#15 – ŘÍJEN 2015

15

S BARVOU
VEN

<p>POD LAVICÍ #15 Říjen 2015</p> <p>GRAFIKA & SAZBA Ondřej Nývlt</p> <p>KONZULTANTI Petra Korfová Daniela Petříčková Adam Škapa</p> <p>FOTOGRAFIE OBÁLKY Tereza Štovičková Tereza Flohrová</p> <p>VYDAVATEL Gymnázium Arabská 14 Praha 6 www.gyarab.cz</p> <p>TISK Postavdelingen www.postavdelingen.cz</p>	<p>TÉMA</p> <p>Příznej barvu! 3</p> <p>Reparát <i>Nedozírné utrpení, nebo cesta k úspěchu?</i> 4–5</p> <p>Digitální demence <i>Jaký vliv mají digitální média na naše myšlení?</i> 6</p> <p>Sám za sebe 8</p> <p>Medvídci v čokoládě <i>Tendence chování společnosti vůči bisexuálům</i> 14–15</p> <p>Sonda do hlubin tlačenské duše 16–17</p> <p>Digitální prevence <i>Několik dalších tipů, jak se nestat digitálním dementem</i> 17</p>	<p>FEJETON</p> <p>Okurková sezóna <i>Období zpravodajského hladomoru</i> 5</p> <p>ANKETA</p> <p>Digitální demence 7</p> <p>ČERNOBÍLÝ SVĚT</p> <p>Příběh titulní fotografie 10</p> <p>Fotografie 11</p> <p>Výlet do Sedmihorek <i>Šestice neohrožených fotografů vyráží fotit Český ráj</i> 12</p> <p>Fotomozaika ze Sedmihorek 20</p>	<p>RECENZE</p> <p>The Martian <i>Gustavova recenze se tentokrát zaměří na sci-fi snímek</i> 13</p> <p>ČTENÁŘSKÝ KOUTEK</p> <p>Pět tipů na zajímavou četbu 18</p> <p>DALŠÍ</p> <p>123 minut bez ní <i>Přežijeme, všechno řešíme</i> 8</p> <p>Básně 8</p> <p>Dotýkat se hvězd <i>Setkání s Joem Nesbøm</i> 19</p> <p>Nepřeložitelná slova <i>Některé výrazy najdete jen v jednom jazyce</i> 15</p>
---	--	--	---

NA ČASOPISU SPOLUPRACOVALI

ONDŘEJ
NÝVLT, 3. E

LUCIE
JAREŠOVÁ, 3. C

DENISA
LUKÁČOVÁ, 4. B

GUSTAV
SEIDELMAYER, 4. A

TEREZA
ŠTOVIČKOVÁ, 3. C

LUCIE
HORÁČKOVÁ, 4. A

ADÉLA
PAVLIŠOVÁ, 3. D

PETRA
TRÍSKOVÁ, 4. D

LENKA
MANDELOVÁ, 4. D

VIKTÓRIA
ŠUPŠAKOVÁ, 4. B

MARKÉTA
VENDLOVÁ, 4. A

Přiznání je sice polehčující okolnost, znamená ale také jistý trest. Tato moudrost sice nezní právě morálně, ale údajně je vykoupena letitými zkušenostmi celých generací recidivistů, požíváných soukolím našeho přísného, leč spravedlivého právního systému. Sama jsem se s přiznáváním pro orgány činné v trestním řízení naštěstí osobně nesetkala, ale samozřejmě mám za sebou svou vlastní řádku coming outů, i když se v žádném případě nejednalo o ten tradiční, vyjádřený zpravidla větou: „Maminko, tatínku, jsem gay/lesba.“ Myslím si, možná naivně, že coming out je každé prozrazení změny. V mém případě většinou šlo o daleko méně podstatné události, při kterých jsem sdělovala jak se přihodilo, že zdánlivě neotevřená bonboniéra ve skříni zeje prázdnotou nebo jak se doma jednoho dne nečekaně objevilo velmi mladé morče. Bonboniéru jsem vylopuila za jediné odpovědné metodami, na které by zírali i značně otrlí kasaři a morče jsem přinesla ze školy od paní učitelky, které jsem namluvila, že rodiče si hrozně moc přejí rozšířit naši rodinu o přesně takového rodinného mazlíčka.

Přiznání vždycky znamená určitý zátěžový test pro toleranci. Abych se k němu odhodlala, musím mít také důvěru v to, že se patřičná míra tolerance ve vztazích vyskytuje. Nejsem si tak úplně jistá, jestli to platí beze zbytku i pro daňová přiznání, protože to jsem naštěstí ještě nikdy nepodávala, ale s trochou dobré vůle by tolerance měla být i tam. Přiznání by mělo být dobrovolné, nezištné a nevynucené, ale to je, podle mého názoru, poněkud nerealistické. Při mých záchvatech pravdomluvnosti vždycky působil určitý nátlak. Nemusel být a často ani nebyl ve formě výsledku za použití různých stupňů tortury. Nikdo mi nekroutil nosem a nekřičel přitom „Ty jsi sežrala půl kila čokolády!?!“ anebo „Toho hlodavce jsi domů přitáhla ty?!“ Většinou se jednalo spíše o vyčítavý až šokovaný pohled rodiče, třímajícího vytunelovanou bonboniéru anebo klec se smutně se tvářící němou tváří. Pohled, který na mě dopadne, zachytí se, ulpívá a setrvává po dobu,

kteřá se limitně blíží k věčnosti. V takových chvílích ve mně asi dochází k nějaké chemické reakci, při které enzym proviniláza aktivuje bílkovinu, zvanou špatný svědomín a jako vedlejší produkt je vyzářeno určitá dávka přiznání. Obvykle se snažím ještě snížit a oddálit dopad své odpovědi. Dobrou metodou pro to je využít poslední slovo otázky a vrátit je jako bumerang,

příznej barvu!

zesílené o další otazníky. „Čokolády??“, anebo „Hlodavce? Já??“ Několik takových opáčení celkem nevyhnutelně zahustí situaci, což znamená velkou příležitost ve víru emocí odvést pozornost nějakým nečekaným směrem a k úplně jinému tématu. Pokud někdo tímto způsobem postupuje při každém rozhovoru, říká se tomu echolálie. Je to návyk velice rozčilující. Myslím, že psychologové a psychiatři mají ve svých ordinacích tak málo takových pacientů hlavně proto, že trpící spoluobčané většinu echolálů této únikové možnosti již v raném dětském věku nekompromisně zbaví.

Nemohu si pomoci a musím trochu cynicky přemýšlet o tom, jestli přiznat barvu neznamena určité riziko nejen pro přiznavatele, ale i pro vyslyšatele. Ten se totiž může dostat do emocionálně značně nerovnovážného stavu, když dojde k nárazu přiznávání reality na jeho pevně zafixované představy. Je proto velmi doporučitelné nepoužívat příliš striktní prohlášení. Je dobré trochu uhladit věty typu: „Ano, mamí, ten chlupatý zmetek, který ti právě prohlodává díru do nové sedačky, je náš nový mazlíček!“, „Ne, tati, ty krásné lahve, které si schovááš na své životní jubileum, už opravdu neobsahují žádný alkohol! Ano, jsou sice plné, ale rozhodně bych to, být tebou, nepila, protože jsme byly velmi veselé, když jsme je znovu plnily.“ V extrémním případě dochází k inverzi a kosmetická

úprava pravdy se mění v *pia fraus* neboli svatou lež. Před jejím použitím musím ale důrazně varovat, protože má krátké nohy, odhalení je téměř jisté a následující sankce bývají zbytečně drastické. Je také trochu rozdíl mezi zvyšováním optimizmu u nemocného s nevyčísitelnou chorobou a tvrzením, že přes prázdniny všechno určitě doženu.

Byla bych nerada, kdyby tento můj článek byl převážně o tom, jak barvu přiznat pod nátlakem, anebo se tomu více či méně zastřeně vyhýbat. Pravda má totiž jednu nepopíratelnou výhodu. Je fér a většinou se s ní vztahy zjednoduší. Můj velký problém jsou ale otázky, na které neznám jednoznačnou odpověď. K případě snědené čokolády anebo nevídaných hlodavců je snadné zaujmout nějaké jasné stanovisko. Jít s barvou ven při některých otázkách je ale těžké, až téměř nemožné. Vybírám je namátkou: „Co je ti?“ „Proč jsi protivná?“ „Jsi šťastná?“, ale je jich celá řada, nemám je ráda, odpovídám jednoslovně, i když ve vši slušnosti. Hlavně se už nesnažím analyzovat rychle svůj duševní stav do šířky i hloubky, abych o něm podala vyčerpávající odpověď. Zjistila jsem, že to nemá cenu, protože tazatel/ka nechce podrobný popis mého momentálního mentálního stavu, ale potřebuje být ujištěn/a, že je všechno v pořádku a jeho/jí se má záležitost netýká.

Takže závěr je asi jasný: Přiznejte barvu! Myslete ale na následky a snažte se neškodit. Na světě už teď obíhá příliš velké množství pravd a docela by mě zajímalo, kolik procent z nich je zbytečných a také kolik z nich jsou bludy, které se pravdivě jenom tváří. To se těch našich přiznání ale dozajista netýká!

Petra Trísková, 4. D

Enzym proviniláza aktivuje bílkovinu, zvanou špatný svědomín a jako vedlejší produkt je vyzářeno určitá dávka přiznání.

Reparát

NEDOZÍRNÉ UTRPENÍ, NEBO CESTA K ÚSPĚCHU?

Čas plyne. Školní roky se čím dál rychleji potkávají s následujícími a váš studentský život jakoby nezná hranic. Takový scénář vyplňuje život každého z nás a je úplně jedno, jestli svůj volný čas trávíte jako ambiciózní sportovec, vládce virtuálního světa či jako královna halloweenských večírků. Zkrátka, všichni se nezdáříte blížíme k dalším krokům, jež nás čekají a rozhodně neminou. I přes velkou spoustu možností, které nám náš současný svět nabízí, drtí vás většina z nás neví, kam směřuje, nemá jasnou představu o tom, co bude dělat dál, ba dokonce ani neví, proč leckteré každodenní činnosti vykonává. Poslední věta je velmi důležitá, jelikož se lehce opírá do systému, ve kterém studenti fungují...

Nastínil bych to asi takto: Jako pomocníka si vyrobím modelového průměrného studenta, který chodí na průměrnou modelovou školu, volný čas tráví modelovým sportem a jeho pes je také celý z modelíny. Tento náš student (říkejme mu třeba Eda) přijde do školy, nabere si od pánů profesorů a paních profesorek informace o testech, které ho čekají, a kráčí volným krokem k domovu. Když se po svých obvyklých rituálech Eda posadí k učení, nadrtí se vše, co mu bylo ve škole zadáno, popřípadě si podle modelových příkladů spočítá další obdobné, mizí do víru svých koníčků. A takto den za dnem pokračuje nekonečné memorování údajů a dat, kterých čím dál tím více přibývá... Že se vám na tom nezdá nic špatného? Že je systém, který mu vnukl celoživotní stereotyp v pořádku? Nemyslím si. Zastávám názor, že memorovat se je nutné jen základní data (a ta, která jsou pro profesní budoucnost nezbytná), vše ostatní by měl člověk domyslet sám, přemýšlet o každém úkolu, který mu byl zadán ve škole, jako by šlo o praxi. Člověk by měl neustále tvořit nějakou přidanou hodnotu v oboru, který ho baví. Ne počítat modelové příklady, které se naučil nazpaměť. Ne slepě opakovat definice, jež si vyčetl v sešitech či učebnicích. To je to „Něco navíc“, které vám umožní vyniknout, vystoupit z šedi a být něčím jedinečným.

Jenomže než se dostaneme k tomu, abychom byli schopni nastavit si cíle, kterých chceme dosáhnout a nasměrovat se

na cestu, po které chceme jít, musíme nejdřív projít úskalími, která skýtá náš studentský život. Skutečně je toho hodně: sport, koníčky, přátelé a přítelkyně, únavy, všudypřítomná prokrastinace a samozřejmě prachobyčejná lenost. To všechno jsou aspekty, které nás nějakým způsobem ovlivňují a většina z nich bohužel negativně. Musím říct, že v mém případě to došlo až tak daleko, že jsem na školu vyloženě kašlal a výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. I když jsem se kál před kabinetem matematiky opravdu usilovně, paní profesorka byla neoblomná a verdikt zněl jasně – na konci srpna mě čekal reparát z matematiky. Strašák, o kterém koluje nepřeborné množství fám a pověstí a kterého se bojí snad každý student, který se s matematikou až tak moc nekamarádí. V následujících řádcích vám popíši, co všechno dokáže „napáchat“ takový reparát a jakých změn se dá díky němu dosáhnout.

„Nečekejte na motivaci před vlastní činností – pustte se do práce a motivace se dostaví!“

Arnold Allan Lazarus

Představte si, že stojíte proti svému profesorovi, kterému celý školní rok za boha nejste schopni dokázat, že právě jeho předmět zvládáte a nemáte s ním vážnějších problémů. Tento profesor na vás klidným zrakem pohlédne a ještě klidnějším tónem vám oznámí, že se s ním a vaším nepochybně oblíbeným předmětem uvidíte na konci srpna. Po tomto „rande“ jste jistě netoužili, a tak se ve vaší hlavince začíná líhnout nepřeborné množství pocitů, z nichž jeden je, že vám hlava brzy exploduje. Máte vztek, chce se vám křičet, ale nejde to, stále jste ve škole. Cítíte, leckdy nepřilíš oprávněnou, křivdu. Je vám úzko, skoro až k pláči. I přes tento očividný zmatek, který se ve vás odehrává, se snažíte chytat posledních stébel a zkoušíte obložit rozhodnutí vyšší mocí nejruznějšími diplomatickými řečmi. Neúspěšně, a tak

raději mlčky odcházíte skrze školní chodby, ze kterých máte pocit, jakoby se vám vysmívaly. A už přemýšlíte, co všechno váš neúspěch znamená. Je toho hodně. Zklamali jste sebe, rodiče, kamarády, přítelkyni, zkrátka všechno je v tuto chvíli špatně. Když k tomu navíc přidáte pomyslení, že vás vlastně čekají prázdniny dosti poznamenané učením zpropadené matematiky či čehokoli jiného, zbudou vám opravdu jen oči pro pláč.

Bylo by moc jednoduché zalézt do kouta, brečet a říkat si, jak je všechno tohle utrpení nespravedlivé. Po několika dnech lehčí letargie jsem se já osobně na celou věc podíval čistě pragmaticky a snažil se hledat na celé skutečnosti něco pozitivního, něco prospěšného. Stálo to trochu námahy, ale po čase usilovného přemýšlení se mi začaly v hlavě rýsovat určité plány, které mi posléze pomohly (jak už asi tušíte) zvládnout nejen samotný reparát, ale především

mě přiměly naučit se řadu užitečných věcí, např. efektivněji nakládat s časem nebo plánovat věci dostatečně dopředu.

Co je tedy nezbytné udělat pro to, abyste mohli pokračovat ve vašem započatém studiu bez ztráty květiny a celou potíží proplout co možná nejelegantněji? Zaprvé by bylo asi dobré zjistit si veškerý objem učebních látek, který bude u zkoušky vyžadován. Zadruhé si podle množství učení spočítat čas, který je nutný k nastudování všeho důležitého, a ještě nějaký navíc pro případ, že některý den nebudete schopni studia, nebo že na den vypnete, jelikož usilovné studium je bez nadsázky řehole. Nyní máte dvě veličiny – učení a čas. Zbývá je jen dát dohromady. A potom samozřejmě to nejtěžší, celý plán zrealizovat. Jak se ale dostat do toho „odhodlaného“ stavu a potřebného rozpoložení, při kterém musíte

být maximálně soustředěni a připraveni pracovat i v parném létě? Nejjednodušším způsobem, jak tohoto stavu dosáhnout, je sehnat si pravidelnou brigádu, která vám vnutí pracovní morálku a vlije zodpovědnost do žil. Je neuvěřitelné, jak se vám to vryje pod kůži. Hned je potom snazší dokopat se k ušlechtilým činům.

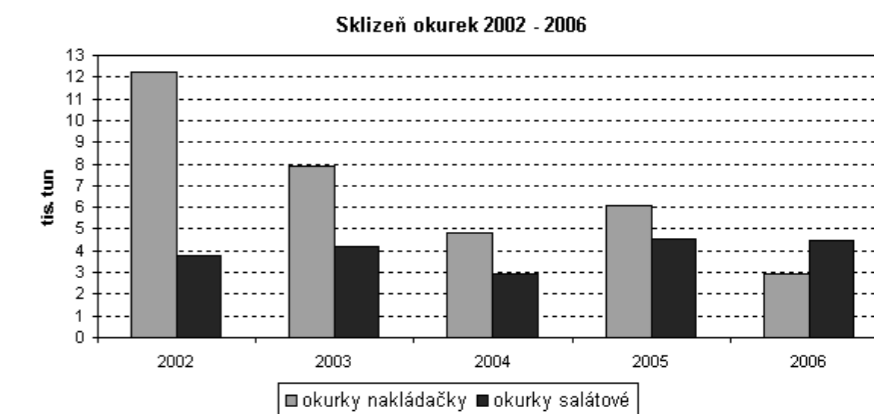
Do svého časového harmonogramu jsem nevměstnal první tři týdny prázdnin, jelikož v tento čas jsem úplně vypnul a věnoval se všemu, co mě baví, užíval jsem si. Ke svému pracovnímu stolu jsem se vrátil až po těchto třech týdnech s úplně čistou hlavou. Plánoval jsem nejen čas na učení, ale i na odpočinek. Relax, odreagování, prostě cokoli, co vám vyčistí hlavu, je při učení nezbytně nutné, jelikož váš mozek se nevydrží plně soustředit déle než hodinu v kuse. Pauzy ale nesmějí být moc dlouhé, neboť to pak vede k úplně jiným činnostem. Doporučil bych maximálně 15 až 20 minut. Během samotného učení jsem využil nabídky studenta, se kterým jsem se scházel jednou až dvakrát týdně a konzultoval s ním veškeré nejasnosti, které se během mého studia naskytly.

Pokud byste si mohli něco odnést z tohoto článku, mělo by to být určitě zjištění nebo alespoň připomenutí, že nic není jen černé, jen bílé, ani jen černobílé. Vždycky záleží na úhlu pohledu a na tom, jak důležitá osobně pro vás je ta která situace. Takže jestli se do podobné šlamastyky někdy dostanete, pamatujte, že nemusí být zase tak zle. Na závěr ještě jeden citát pro všechny prokrastinátory. – „Nečekejte na motivaci před vlastní činností – pustte se do práce a motivace se dostaví!“ (Arnold Allan Lazarus)

A na úplný závěr bych rád připomněl ještě jednu věc, která je téměř nezbytná, a když ne, tak minimálně dost příjemná při řešení jakéhokoli problému. A to je podpora. Je jedno odkud přichází. Může k vám přiletět z rodiny, od přátel nebo od vaší momentální drahé polovičky. Každopádně jí neopovrhnete.

Jan Tureček, 3. D

OKURKOVÁ SEZONA

Český statistický úřad to s okurkovou sezonou myslí vážně. Zdroj: ČSÚ

Je pravděpodobné, že název a veškeré náležitosti tohoto článku vás dovedli k mylnému závěru, ale řeč o okurkách nebude. K nim bych rád jen na okraj poznamenal, pro pochopení jistých souvislostí, že jejich sklizeň nastává v letních měsících, tedy v okamžiku, kdy si buď užíváte nekonečné dny volna, nebo naopak trpíte při brigádě pro navýšení zoufale nízkého stavu studentského konta. Na okurkové sezoně je ovšem mnohem pozoruhodnější fakt, že během ní se kromě sběru okurek neděje vlastně vůbec nic.

Čiré, všeobjímající a univerzální nic. Tedy, abych byl přesný, nic, co by bylo zajímavé ze zpravodajského hlediska. Obvykle bohaté zdroje zajímavých aktualit se stávají vyprahlými. Čtenáři různých médií ovšem žádají novinky s obvyklou četností. Zoufalí redaktoři jsou zkrátka nuceni psát, přestože není o čem – musejí tedy psát o *ničem*, což je činnost tak nezásaditá a iracionální, že i škrábání se v zadku se vedle toho jeví jako rozumná aktivita. Strašlivým důsledkem této skutečnosti je zahlcení médií zprávami o tématech, která by běžně nepřišla na řadu. O letních prázdninách se s nimi setkáváme každý den v novinách, televizi i v internetových denících – zprávy o pumách v Jeseníkách, o lidožravých žralocích v Jadranu, hořících pařezech v Brně nebo o ozbrojeném snědém uprchlíkovi s modlitební čepičkou, který se nakonec ukázal být komínkem.

Na temném mediálním nebi okurkové sezony často vyjde hvězda, na kterou se zpravodajci upnou, následují ji a píšou o ní pořád dokola. V opačném případě nastane doslova žurnalistický hladomor, a to i v případě, že okurková sklizeň je výjimečně bohatá. Pisatelé recyklují články z minulých let, či je dokonce syntetizují a vytváří tak nové, fiktivní aktuality. Jejich oblíbeným rozptýlením jsou zprávy o počasí, ve kterých vyjadřují fascinaci nad překvapivým faktem, že v létě je horko.

Je pravda, že letos byla okurková sezona lehce zastíněna uprchlickou hysterií – proto doufám, že příští rok nás čeká ta pravá, plnotučná, chrlící tisíckrát převýkané zprávy o podřadných tématech. A samozřejmě nadprůměrně bohatá na sklizeň plodů okurky seté.

Na závěr přikládám obrázek šťavnatých nakládaných okurek.

Ondřej Nývlt, 3. E

digitální demence

Řekl vám někdy někdo, že jste dementní? Věřte nebo ne, měl v podstatě pravdu. Dnešní doba nám totiž nedává jinou možnost.

Pravděpodobnost, že se v některé z vyspělejších zemí najde teenager, který nevládní mobilní telefon (dnes řečený smartphone), je velmi malá. Bohužel ani u dětí „školového věku“ není jeho vlastnictví zcela vyloučeno. Moderní technologie ale ovládají vlastně všechny - ženy, muže, mladé i ty nejstarší. A co to pro nás znamená? Postupem času se stáváme obětmi nové civilizační choroby - digitální demence.

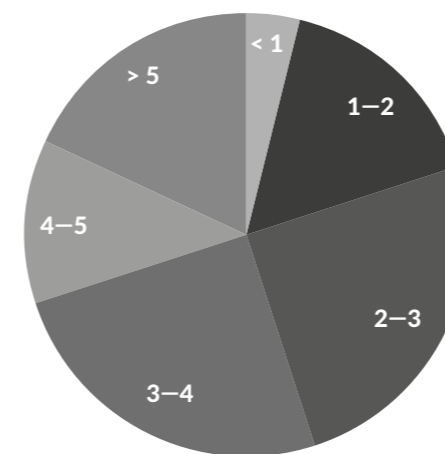
Slovníkový mozkový specialista Manfred Spitzer digitální demenci definoval jako „psychický proces, ve kterém přílišné užívání digitálních médií vede k rozkladu kognitivních, tedy poznávacích a hodnotících funkcí mozku v rozsahu, který se dá přirovnat k podobným projevům duševně nemocných pacientů, nebo lidí, kteří prodělali úraz mozku.“ Dá se říci, že pokud se nadměrně spoléháme na internet jakožto na zdroj veškerého vědění, ztrácíme schopnost přemýšlet. Zkrátka místo toho, abychom zapnuli své vlastní mozky, zapínáme počítače. Ztrácíme proto nejenom schopnost přemýšlet do hloubky, ale naše mozky se začínají podobat mozkům babiček a dědečků, kteří si toho čím dál méně pamatují. Svou paměť totiž netrénujeme a i základní telefonní čísla si ukládáme všude možně, jen ne do hlavy. Odumírání mozkových buněk, jež je také jedním z vedlejších účinků nadužívání počítačů, způsobuje naši nižší duševní výkonnost a narušuje sociální chování. Místo komunikace tváří v tvář většinu své energie věnujeme výměně jednoduchých zpráv leda tak skrze knihu tváří (pozn.red. facebook).

I školy stále více propagují celkové zdigitalizování výuky, například používáním tabletů nebo notebooků. Přitom nedávno prováděné výzkumy ukazují, že studenti, kteří si píšou poznámky ručně, si pamatují mnohonásobně více látky. Kromě toho se ručním psaním vyvíjí mozek více než pouhým tiskáním do kláves. I samotné písmo se vyvíjí u každého jedince průměrně do 16-17 let.

I když nepatřím mezi internetové narkomany, bohužel i sama na sobě pozoruji, že se dokážu méně soustředit na rozsáhlejší texty a celkově ztrácím schopnost koncentrace. Internet v dnešní době potřebujeme, ale jak známo, všeho moc škodí. Docela by mě zajímalo, co budeme dělat, až vypadne proud. To se teprve ukáže, jací jsme ve skutečnosti s prominutím blbci.

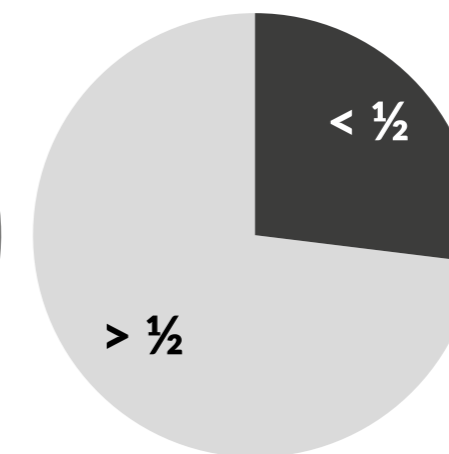
Lucie Horáčková, 4. A

KOLIK ČASU DENNĚ TRÁVÍŠ NA POČÍTAČI, MOBILU, TABLETU... ?

- 1 méně než 1 hodina4%
- 2 1 až 2 hodiny 16%
- 3 2 až 3 hodiny25%
- 4 3 až 4 hodiny25%
- 5 4 až 5 hodin12%
- 6 více než 5 hodin.....18%

KOLIK Z TOHOTO ČASU SE VĚNUJEŠ ZÁBAVĚ?

- 1 méně než polovinu27%
- 2 více než polovinu.....73%

POUŽÍVÁŠ VE ŠKOLE PRO ZÁPIS UČIVA ELEKTRONIKU?

- 1 ano13%
- 2 ne87%

ANKETA

V aktuálním čísle našeho časopisu se zabýváme problematikou tzv. digitální demence, viz předchozí článek. Připravili jsme anketu, jejíž výsledky stojí rozhodně alespoň za zamyšlení. Posuďte sami.

Celkem odpovídalo **342 žáků**. První otázka se týkala času, který strávíte denně s digitálními médii. Polovina z vás jim obětujete 2 až 4 hodiny, zatímco pouze necelá 4% jim věnují méně než hodinu. Nikoho asi nepřekvapí, že odpověď **více než 5 hodin** byla nejčastěji zaškrtnutá v programátorských třídách, přičemž ve 2. a 3. ročníku odpovídalo kladně přes 50% studentů. Druhé místo obsadily humanitní třídy a nejméně se digitálními médii věnují žáci z přírodovědného zaměření. Ti chodí totiž do přírody, proto mají na elektroniku nejméně času :) Ale mezi těmito dvěma zaměřeními se neshledá o nijak výrazný rozdíl.

A proč že internet používáte? Téměř tři čtvrtiny z vás sem zavítají častěji pro zábavu než kvůli škole a jiným povinnostem. Nejpracovitěji se jeví 3. A, kde práce převládá nad zábavou, ale jde o rozdíl pouze jednoho žáka. Druhé a třetí místo obsadily třídy 4. B a 4. A, kde se přibližně tři pětiny studentů více věnují práci než zábavě.

Poslední otázka se týkala zapisování si poznámek za pomoci digitálních médií. Zde jasně převládá odpověď NE nad ANO. U této části jsme se zaměřili i na výsledky v jednotlivých ročnících. Jelikož se písmo u průměrného člověka vyvíjí přibližně do

16 let věku, zajímalo nás, kolik lidí se o tuto dovednost ve 2. ročníku nechává částečně připravit. Z 2. A je to pouze 1 žák, v 2. B, 2. C a 2. D nikdo, ale ve 2. E využívá elektronické možnosti zapisování téměř čtvrtina studentů. V 3. A - D tuto možnost využívá necelá čtvrtina a suverénně vede 3. E, kde elektronicky zapisuje polovina studentů.

Netvrdíme, že je naše anketa dokonalá, ale jistá varující fakta z ní vyčíst lze. Věnujeme se proto tomuto problému více v aktuálním čísle časopisu. Na druhou stranu pravdou zůstává, že v dnešní době, ať chceme nebo nechceme, nějaký čas na počítači či jiném digitálním zařízení trávit musíme. Přechíst email nebo na něj odpovědět, zjistit si informace (do školy, jízdní řády, program kina), vypracovat referát nebo udělat prezentaci jsou činnosti, při nichž bychom se internetu vyhýbali jen velmi těžko. I přesto bychom se měli snažit množství času obětované digitálními médii co nejvíce snížit i v zájmu našeho zdraví.

ANKETA: Lenka Mandelová, 4. D
Petr Ungar, 4. D
TEXT: Tereza Černá, 4. D

SÁM ZA SEBE

Znáte ty hodiny, kde minimálně jednou zazní pokyn, abychom utvořili dvojice či skupinky a v nich vzájemně spolupracovali? Myslím si, že to více méně potkává každou třídu. Tu naši bohužel poměrně často a já osobně to považuju za velké zlo.

Jasně, na jednu stranu je strašně super, že můžeme udělat skupinku a tvářit se, že se věnujeme zadané práci (ale všichni víme, že se to většinou týká něčeho úplně jiného). Nicméně na stranu druhou to vnímám jako věc, která studentům spíše ubírá. Jsem člověk, který nepatří mezi nějak zvlášť společenské tvory; vlastně mám nejradši svoje místo po boku své tiché spolužačky, která má obdobné zásady. Jsem hrdá na své zápisky, které si dělám podle *vlastních* měřítek, o důležitosti či nepodstatnosti daných informací si rozhoduju sama, mám ráda své projekty, které odráží *moji* osobnost, ale jakmile dostanu na starost několik dalších hlav, vyskytne se problém. Možná, že to způsobilo trauma ze základní školy, kdy jsem byla ze skupiny vždycky ten, kdo musel udělat absolutně všechno, protože ostatní nebyli zrovna dvakrát schopní ani ochotní cokoli dělat. Problém, který znají všichni „tahouni“ tříd.

Závěrem chci říct: chápu, že se po našich kantorech chce, abychom se naučili týmové práci a je to jedna z forem, do které nás musí zasvětit, ale prosím – nenuťte nás do těchto nepříjemností moc často. Někteří z nás tím opravdu trpí.

Denisa Lukáčová, 4. B

BÁSNĚ

MATURA V ODSTÍNU ZELENÉ

Zase jsou tady maturový Čtvrtáci už nevypadají snivě, I ty nejtvrďší národy Se tváří velmi přemýšlivě.

Je třeba jim teď úspěch přát. A vlastně nemají co ztratit, Jednou se tomu budou smát A možná se budou chtít vrátit.

Čtvrták už musí přiznat barvu. I já začínám už zelenat. Za rok snad do hlavy vše narvu Teď zatím není kam se hnát.

Snad neškodíme vzpomínkám Když radujeme se z barvy trávy A vyhovíme podmínkám matury. Vždyť nejsme hloupí.

BUDOUCNOST PO ARABSKÉ

Až bude mě mít škola dost Rychle si sbalím svoje věci A zbude po mně minulost Bez které obejdu se přeci.

Snad nebudu už muset vléci, Ke škole každou vědomost. Ámosi, ať chcípne pitomost!

NÁBOR POD LAVICÍ

Zúčastni se těchto stránek, vydej aspoň jeden článek! Buď lepší než tasemnice a vydej těch článků více!

Ten, kdo píše pro noviny, neudělá voloviny. Vše daří se mu velice, i pravidelná stolice.

(tu chtějí též Dejvice)

Petra Třísková 4. D

123 MINUT BEZ NÍ

ANEB PŘEŽIJEME,
VŠECHNO ŘEŠÍME

V ředitelském sloupku buďte svědky poměrně zvláštní konverzace, která probíhala na prahu ředitelny v den, kdy došlo k výpadku elektrického proudu. Skoro to vypadá, že odstávka vody nás zdaleka tak nezaskočí, jako když dvě hodiny nejde elektřina.

- (do ředitelny:) Něco se stalo, nejde elektřina!
(z ředitelny:) Nikde, nebo jen někde?
- Asi nikde, určitě ve dvou patrech.
Nemají žáci laborky z fyziky? Nevyhodil někdo jističe?
- Nikde nejde eklektický proud. Co budeme dělat?
K situaci se postavím čelem a budu ji řešit. (pro sebe)
- Podívejte se na internet, třeba tam něco bude... No jo, nemáme internet, to je hustý.
No, to by někdo musel mít internet v mobilu. Ještě, že mám „chytrý obdélník“.
- Nejdou dataprojektory!
Nevadí; vykládejte, počítejte, čtěte...
- Mně zmizely tabulky pro magistrát!
Tak si je příště průběžně ukládejte.
- Co budeme dělat dvě hodiny bez počítačů?
Vezměte křídly (fixy), řešte algoritmy, diskutujte, vůbec se zamyslete nad situací, životem a tak...
- Co máme udělat s rozvařeným obědem?
Nehledejte problémy tam, kde nejsou, použijte plyn.
- Jenomže plyn funguje, jen když jde elektřina – nejde zapálit.
Aha, tak čekejte...
Máme první ověřené informace, jde o výpadek velkého rozsahu, zprovoznění bude asi za 2 hodiny.
- Nejde rozhlas, tak to nemůžeme zhlásit...
Prostě se rozdělíme a půjdeme po patrech, každý obejde jedno patro a vydá pokyny.
- Po patrech?
Jo, tak se dřív normálně chodilo, existoval tzv. oběžník – ředitel ho napsal, podepsal a poslal „posla“ po třídách... tak radostně jděte a buďte posly dobrých zpráv.
- Cha, cha... VJ potřebuje psát kompozici a nejde kopírka.
Tak to je řešitelné, napíše zadání na tabuli ...postupně, aby to bylo spravedlivé pro obě oddělení...
- Neteče voda, nelze používat WC, musíme ukončit výuku.
Ale voda teče, žádný problém.
- Ne, na pánských toaletách jsou mušle na fotobuňku, a když nejde proud, tak nesplachují!
Tak to mne tedy dostalo.

Zdeňka Hamhalterová, ředitelka školy

černobílý svět

PŘÍBĚH TITULNÍ FOTOGRAFIE

S tématem patnáctého čísla časopisu *S barvou ven* si redakce fotokroužku *černobílý svět* nemálo lámala hlavu. Starostí nás úplně náhodou zbavila profesorka Blahníková, s kterou jsme ke konci minulého školního roku začali pracovat na napodobeninách slavných uměleckých děl.

Stylem, známým jako *slash painting*, se proslavil zejména Jackson Pollock. Spočívá v cákání barvy štětcem na plátno. Při představě, že se tyhle cákance ocitnou na těle dobrovolníků, není vůbec divu, že inspirace Pollockem byla prvním nápadem, pro kte-

rý se téměř celá třída okamžitě nadchla.

Když se nápadu chopila Terka Flohrová, bylo už z půlky hotovo. Výsledná podoba projektu vypadala následovně: pět osob s laboratorními plášti a nabílo nabarvenými obličejí stálo v řadě, zatímco tři Pollockovi následovníci se štětci v rukách začali řídit. Stačilo jen vyfotit a bylo to.

Tereza Štovičková, 3. C

výlet do Sedmihorek

Taak jsme se zas jednou vydali na výlet.

První úspěchy slavíme už v brzkých ranních hodinách, kdy s úlevou nastupujeme do vlaku. Všichni přítomní, vyrazíme. Ihned se rozproudí živá debata. Téma: Škapova svatba. Míříme totiž k pověstmi opředenému místu. Sedmihorky.

Zatímco Škapa zasněně vypráví o tamních balvanech, my vytahujeme „Člověče nezlob se“ a navazujeme kontakt s paní průvodčí. Cesta probíhá hladce až do doby, kdy pan Š odchází na toaletu. Naše pohledy se okamžitě střetávají a my vymýšlíme plán. V další minutě už se všemi zavazadly sedíme ve vedlejším vagóně, pokračující v naší činnosti. Čekáme, co se bude dít. Po nějaké době vchází pobledlý Škapa. Bez mrknutí oka usedá do svého nového sedadla a až po té, co propukáme v hlasitý smích, pronáší: „Tak tohle jste nemuseli“. No, jízda vlakem je vždycky zážitek.

S postupem času vytahujeme místo řízků fotáky a náš workshop začíná. Sedmihorky jsou opravdu jedinečné. Vůně piva a opékajících se buřtů v jedenáct dopoledne... Platíme si své plochy pro stan (přičemž debatujeme o tom, zda se Ondrův dětský úkryt dá považovat za stan!) a následně se zabydlujeme. Po dlouhých výpočtech jak si nejlépe zorientovat východ nakonec stejně všichni ležíme hlavou z kopce.

Naše nové domovy necháme osudu a vyrážíme do terénu. Ignorujeme sytě černé mraky, jež nás pronásledují, a tvoříme první fotky. Ty pískovcové majestáty jsou až příliš fotogenické. Spolu se Škapovým barvitým vyprávěním o své minulosti v těchto místech, se výlet stává neuvěřitelným zážitkem. A pak jsme našli to záhadné místo. Zelené oko uprostřed lesa. Snad náhoda chtěla, abychom tam dorazili právě v ten okamžik, kdy se pozdní slunce zrcadlilo na hladině a ozařovalo dřevěné, časem zapomenuté molo. (My jsme totiž rozhodně nezabloudili!). Vznikají nejlepší fotografie toho dne. Sice jsme zde zanechali i jisté oběti (zkoušeli jsme totiž, zda nový model mobilu umí plavat), zároveň ale i část svého já. Byl to jeden z takových těch neopakovatelných momentů. Cestu do kempu jsme nakonec našli. S napětím pohlížíme na naše stany a zjišťujeme, zda ustály tu průtrž mračen. Všichni nadšení, jen Ondra sklesle stojí nad něčím, co kdy si připomínalo stan. No jo, dneska si holt svoje soukromí neužije. Večer prožíváme u čaje a hřeje nás kromě něj dobrá nálada a nikdy nekončící vyprávění. „Tak jak to bylo s tou Vaší ženou?“

Ráno nás budí Škapův nadšený hlas a během deseti minut jsme na cestě. „Rychle, rychle, musíme zachytit to ranní světlo!“ Před polednem docházíme k zámku a úpl-

ně vyhladovělí se pouštíme do jediného občerstvení, které nabízejí- do bramboráků! Snídaně jak má být. Procházíme skály, louky a plní euforie nepřestáváme cvakat spouští. Užíváme sluníčka, vzduchu a bez ohledu na čas ležíme na molu u rybníka. Pouštíme si písničky, hotová idylka. Dokud však nekoukneme na hodinky. Okamžitě balíme, házíme batohy na záda a běžme na vlak. Ne, my přímo utíkáme! Ale kde je Škapa? No nic, nemůžeme se zdržovat. Na nádraží dobíháme v patách s příjždějším vlakem. Průvodčí mává plácačkou ve chvíli, kdy náš milý profesor naskakuje do vagónu.

Bez trochy adrenalinu by to asi nešlo. Každopádně nejlepší start prázdnin. Bude te mi chybět!

① Komentář grafika: můj stan není dětský úkryt, ale kompaktní cestovní stan pro jednoho člověka disponující absencí voděodolnosti :)

Další fotografie najdete na zadní straně obálky

Adéla Pavlišová, 3.D

Při průzkumné misi na Marsu se astronaut Mark Watney (Matt Damon) ocitne sám na nehostinné rudé planetě, kde musí přežít, dokud NASA neuskuteční kroky k jeho záchraně.

Matt Damon (*The Departed*, *Saving Private Ryan*, *The Bourne Identity*) je zkušený herec a hlavní hnací silou příběhu. Velkou

nách se snímek ve většině zpracování od režisérových předchozích projektů osamostatnil, minimálně ale ve výživném vizuálu byl cítit Scottův typický styl, což rozhodně není na škodu, já osobně mám jeho velké záběry cizích planet nebo mýtických krajin velmi rád.

Scénárista Drew Goddard mě s Weirovou knižní předlohou v ruce příjemně překvapil celým nádechem filmu, ten je velmi humorně laděný, což bych od Scotta ani od samotného žánru a námětu nečekal. Odlehčená atmosféra filmu a Damonovi sedne a celek se tím dost distancuje od jiných velkých vesmírných dobrodružství z posledních let, jako byly například *Gravity* nebo *Interstellar*.

Pod Scottovou režii se za kameru už poněkolkáté posadil Dariusz Wolski (*Prometheus*, *Pirates of the Caribbean*, *Exodus: Gods and Kings*), ten zvládá svou práci velmi dobře. U něj, jak jsem už zmínil, se žádný nový krok mimo už známé koleje nekoná, ale opět opakují, že to není špatně. Hudební skladatel Harry Gregson-Williams (*Man in Fire*, *Shrek*) si se svou devatenáctiletou kariérou zkušeností a delší pauzou opět vrací do režisérovi tvorby a celou jeho ideu jednoduše podtrhuje svým soundtrackem.

The Martian je pro mě prozatím jedním z nejlepších filmů roku 2015 a neváhám se ho vám čtenářům doporučit všemi deseti. Společně se snímkem *Everest* zajímavě otevírají filmy nabitý podzim a zimu. K dalším novým filmům na vás čekají recenze na oficiálním webu časopisu.

Gustav Sedelmayer, 4. A

The Martian

Ridley Scott (*Blade Runner*, *Alien*, *Gladiator*) se společně se scénáristou Drewem Goddardem (*Lost*) vrací na stříbrná plátna ve výborné formě s adaptací sci-fi knihy Andyho Weira *The Martian*.

část celkového času snímku dostali i jeho herečtí kolegové. Krom příjemně hrajícího hlavního představitele film divákovi také nabízí velké spektrum známých tváří jakou je třeba Jessica Chastain (*Interstellar*, *Lawless*), Jeff Daniels (*Dumb and Dumber*, *Good Night, and Good Luck*), Chiwetel Ejiofor (*12 Years a Slave*, *Children of Men*), Michael Peña (*Shooter*, *Fury*), Kristen Wiig (*The Secret Life of Walter Mitty*), Sean Bean (*The Lord of the Rings*, *Game of Thrones*), Kate Mara (*127 Hours*, *Transcendence*) nebo Aksel Hennie (*Hodejegerne*), kteří hrají přesně tak, jak film žádá.

V úvodních patnácti minutách mi děj a vizualizace až příliš připomínaly Scottův film z roku 2012 *Prometheus*, ten byl prequelem k režisérovi slavnému dílu *Alien* z roku 1979. Ve zbývajících dvou hodi-

medvíci v čokoládě

ANEK TENDENCE CHOVÁNÍ SPOLEČNOSTI VŮČI BISEXUÁLŮM

Představte si, že máte chuť na něco dobrého. Nebude to ani tak těžké, protože vaše fantazie se už určitě dala do práce, a teď se vám pomalu začínají sbíhat sliny při pomýšlení na vaši oblíbenou pochoutku. Nebudu předpokládat, že je tomu tak u nás všech, ale rozhodně nesahám do prázdna, když si tipnu, že valná většina z vás se právě nachází v imaginárním světě s velkou tabulkou čokolády. Koneckonců fakta jsou fakta a tahle kakaová dobrota je nejrozšířenější a nejoblíbenější laskominou na světě. Ať už preferujeme oříškovou, mléčnou, hořkou, jogurtovou nebo tu s bublinkami, tyčinku Mars, Twixx nebo ono pověstné horké kakao, hodně z nás si zkrátka nedokáže představit svůj život alespoň bez trošky té čokoládové chutě. Neříkám všichni, protože na druhou stranu tu máme alergiky a na gumových medvídkách si člověk může vytvořit závislost stejně snadno (hlavně na těch značky Haribo). Když se nad tím zamyslíte, určitě si vybavíte ve svém okolí lidi, kteří by bez váhání sáhli po plném sáčku. Jedni se tím pyšní, druzí to úzkostlivě tají, ale obvykle aspoň tušíme, co preferujeme. Jelikož je ale člověk stvořen mlsný, někdy se může stát, že najednou neví, co chce, a stojí před dilematem. Čokoládu, medvídky, medvídky, čokoládu...? **Tak už si konečně vyber!** Ale co když to nejde? Co když člověk nechce?

Jakkoliv moc mě v prvním odstavci bavilo působit škodolibou chutí všem, co čtou tenhle článek, je čas jít s barvou ven. To, jestli se budete či nebudete cítit překvapeně a v šoku, že předcházející odstavec ve skutečnosti není o dvou nejoblíbenějších sladkostech světa ale o sexuální orientaci, už nechám na vás, ale i soudě podle napsání je to tak. Když se nad tím zamyslíte, v dnešním světě mají ve společnosti své místo jak heterosexuálové, tak homosexuálové. Zabrato to spoustu času a byl to boj, ale po dlouhém překonávání ignorantského strachu lidstva z něčeho jiného a neznámého, jsme snad konečně dorazili do cíle. Haló, láska se nedá logicky vysvětlit, je nepodmíněná, díky za pochopení.

Přesto se ale zdá, že lidé zapomínají, že to platí *opravdu* pro všechny. Kromě těchto dvou skupin jsou mezi námi totiž i ti, kteří mají rádi obojí, medvídky i čokoládu stejně, a tak ... tu máme medvídky v čokoládě! (Nepletme si s banánky v čokoládě, ačkoliv ty by se taky měly dostat na seznam deseti nejoblíbenějších cukrovinek. Myšleno bez jakýchkoliv metonymií.) Ale zpět k tématu.

„, Taký jsem dřív nevěděla, ale uvidíš, že to brzo zjistíš“ – to je něco, co se dá považovat za tu nejneslušnější věc, jakou můžete bisexuálovi říct“

Takovým medvídkem v polevě mám na mysli bisexuály, kteří jsou zkrátka přitahováni k oběma pohlavím, a poslední dobou, jak se zdá, se staly jakousi kuriozitou či módním trendem nehledě na to, že o to vlastně nestáli.

Lidé jsou strašně necitliví, nejspíš je to součástí naší genetické výbavy. Necitliví speciálně ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem na druhých. Ty jsou buď negovány a ignorovány, nebo naopak vyhledávány, pozorovány jako pod mikroskopem a často zneužívány. Odlišná sexuální orientace je asi nejjasnější příklad. Není už totiž žádná výjimka, že lidé dnes vyhledávají jinak orientované osoby jenom proto, že je v módě trávit s nimi čas, přidávat tisíce společných selfie a falešně hlásat do světa svoji neexistující podporu (ideálně přes sociální síť) neboli hashtag nejlepší kamarádi a jinak je

mi jedno, co jsi za člověka, hlavně že teď vypadám dobře před ostatními. Všechno tohle má počátek v domněnkách a předsudcích. Gay? Perfektní kamarád, co s tebou bude chodit nakupovat a říkat, jestli je pro tebe tenhle kluk dost sexy. Lesbička? Problémy s mámou a obléká se jako kluk, ale nesnáší všechny muže. Bisexuál? Promiskuitní osoba neschopná dlouhého vztahu, která se ještě nerozhodla, kdo ji víc přitahuje, ale je králem večírků, případně jen experimentuje. A to je jenom půlka toho, co si spoustu lidí pomyslí, když zjistí, že daná osoba zkrátka není hetero. Všechny ty nepříjemné otázky typu „a kdo tě vlastně přitahuje víc?“, nebo dokonce „znám někoho, kdo je taky gay/bisexuál, mám vám domluvit rande?“, případně poznámky na nové známosti o tom, že je dvakrát větší pravděpodobnost, že zažijí nevěru, to vše by ještě nebylo to nejhorší, přestože vám každý bi poví, jak ohromně mu to leze na nervy. Nejhorší část nastane poté, co lidi začnou prohlašovat, že „to chápou“. Prohlášení jako „taky jsem dřív nevěděla, ale uvidíš, že to brzo zjistíš“ to je něco, co se dá považovat za tu nejneslušnější věc, jakou můžete bisexuálovi říct. Svědčí totiž o tom, že jeho/její orientaci nepovažujete za skutečnou, rovnocennou oběma monosexuálním. A máme tu ten největší mýtus: „Je to jen fáze.“ Jak to někdo může posoudit, když nezná pocity a myšlenky dotyčného? Netvrdím, že u někoho to tak nemůže být. Existuje i pouhá bisexuální fáze, která pak podle odborníků vede ke ztotožnění s jednou z monosexuálních orientací, ale tím se přece nevylučuje bisexualita jako orientace samotná.

Ironické na tom celém je, že převažující část lidí/ slonů v porcelánu si svůj podvědomý víc než lehce neslušný přístup k jinak orientovaným osobám vůbec neuvědomuje. Nechtějí nikomu ublížit, jenom zkrátka řeknou první věc, která je napadne a to je logické. Ten, kdo se liší, vyvolává otázku, jenže odpovídat na ty samé dotazy po tisíce? To by se nelíbilo nikomu. S tím souvisí i to, co hodně homosexuálů a bisexuálů

považuje za nejvíc omezující. Coming-out (přiznání svojí orientace) musí v podstatě provést s každým, kdo se nějak začne objevovat v jejich životě a zdá se to trochu nefér. Heterosexuálové se přece nikomu přiznávat nemusejí, znamená to tedy, že jsou ti víc normální, ti přirození? Obecně v naší společnosti to tak vypadá, i když jsme přece jedna z těch rovnoprávných. A vůbec kdo určuje, co je přirozené? Biologický princip přežití? Ten a láska přece nejsou jedno a to samé, na tom se všichni shodneme. Proč tedy nezapojit trochu těch šedých buněk mozkových a nezkroutit svá leckdy rychlejší ústa trochu rozumem a empatií? To samozřejmě neznamená chovat se k jinak orientovaným osobám jako by byly z jiné planety, to je snad ještě horší možnost. Jde naopak o to, abychom je brali jako součást naší společnosti a v momentě, kdy o nich tak vážně začneme přemýšlet, přestanou nás leckdy tyhle necitlivé dotazy napadat. Problem solved.

Tenhle článek nemá nikomu říkat, jak se má chovat nebo nechovat, ale spíš upozornit na to, že i v rádooby tolerantní společnosti se může odlišný člověk často cítit nepochopený a vyřazený. A i když už našťastí nežijeme v době, kdy lidstvo všechny odlišnosti okamžitě odsoudilo a potrestalo, stále ještě máme na čem pracovat, abychom jednou mohli vážně říct, že se ke všem chováme stejně, a byla to pravda.

Na závěr chci dodat, že tento článek byl zpracován na základě dotazníků zodpovězených užší skupinou osob různé orientace, které byly zaměřeny na to, jak vnímají postoj společnosti právě vůči jejich orientaci a životnímu stylu, a čerpal i z odborných názorů na tuto problematiku. I když se může zdát, že gumová zvířátka a čokoláda nejdou dohromady, nakonec to tvoří docela zajímavou chuť (obzvláště v podobě fondue), tak proč nenechat lidi mít svůj vlastní vkus, svůj vlastní názor.

Markéta Vendlová, 4. A

POD LAVICÍ MIMO STRÁNKY ČASOPISU

Zavítejte na webové stránky *Studentské GA noviny*, kde naleznete další zajímavé články od studentů gymnázia Arabská.

Sledujte nás na facebooku (*Pod Lavicí*) nebo na twitteru (*@studentnoviny*) a ž vám nic neunikne.

Lenka Mandelová, 4. D

Z JAKYZKOVÉHO KOUTKU: NEPŘELOŽITELNÁ SLOVA

Každý jazyk se vyvíjel v určité kultuře a na určitých místech nezávisle na svém okolí. Někdy si národ vytvoří slovo, které jiný národ tolik nepotřebuje. Tím vznikne nepřeložitelné slovo. O tom, která slova lze nebo nelze přeložit, se dá často spekulovat. Kvůli tomu je velmi těžké určit, který jazyk se pyšní největším množstvím takových slov. Nejčastěji se ovšem setkáváme s japonštinou či němčinou. Tato slova, vzhledem k jejich historii, často vypovídají o kultuře národu, který je vytvořil.

SOBREMESA (*španělština*) – čas, který trávíte po obědě nebo večeři konverzací s lidmi, se kterými jste jedli.

ABBIOCCO (*italština*) – ospalost po vydatném jídle

CULACCINO (*italština*) – stopa, kterou zanechá sklenička na stole.

Z těchto slov můžeme usoudit, že jihoevropské státy berou jídlo mnohem vážněji než ostatní státy. Do těchto zemí jezdím každý rok a má zkušenost se s tímto tvrzením rozhodně shoduje.

IKTSUARPOK (*inuitština*) – naléhavý pocit, kvůli kterému neustále musíte kontrolovat, zda někdo nepřichází. Kdo jiný než Inuité, kteří žijí v odloučení od ostatních lidí, by s tímto mohl mít problém?

AGE-OTORI (*japonština*) – Ten, kdo vypadá po návratu od kadeřníka hůře než předtím.

BAKKU-SHAN (*japonština*) – Dívka, která vypadá hezky, ale jen ze zadu. Tato slova se můžou zdát směšná. Japoncům tak směšné nepřipadají. Viděl jsem několik japonských filmů a Japonky skutečně občas vypadají hezky pouze ze zadu.

Na závěr něco málo z češtiny:

PROZVONIT – Slovem „prozvonit“ ve smyslu, aby mi zavolal/a zpět, bych se jako národ moc nechlubil.

LÍTOST – Slovo „lítost“ patří k těm sporným slovům. Litovat lze přeložit například do angličtiny hned několika způsoby, přesto má mnoho Čechů problém v jiných jazycích vyjádřit emoční podstatu tohoto slova.

BAFNOUT – má hned dva významy – bafnout na někoho – vylekat někoho tím, že se schováme a ve chvíli, kdy se k nám dotyčný přiblíží dostatečně blízko, ale ještě nás nezaregistroval, zařveme „BAF!“ . Druhý význam slova bafnout souvisí s kouřením, jde o potáhnutí z cigarety, fajfky, doutníku. To ale nepatří do této skupiny slov.

Marek Forst, bývalý student

sonda do hlubin tlačmenské duše

Z předcházející ankety vyšlo najevo, že ve třídě 2. E používá digitální média více než 5 hodin denně přes 50% studentů a 28% si látku zapisuje elektronicky. Sondou do hlubin programátorských duší jsme se rozhodli udělat s touto třídou a některá čísla si nechali konkrétněji vysvětlit. Debatu zde rozvířila třídní 2. E Petra Korfová.

Začala jsem zcela nevině: **Co je vaší největší zálibou?** Padaly nejrůznější odpovědi, jako by studenti tušili, kam mám namířeno. *Irské tance, klavír, breakdance, četba beletrie, fotbal, tenis a zase tenis a ...* ještě jeden *tenis ...* a teď už si je ale podám.

- PK: Kolikrát týdně hrajete tenis?
- JAKUB KUCHAR: Tak třikrát
- PK: Takže se tenisu věnujete 3 hodiny týdně?
- JAKUB KUCHAR: No, když se k tomu připočtu mistráky, tak i třeba 6.
- PK: Kolik hodin strávíte na PC, nepočítáme-li školní povinnosti. Mám na mysli hraní her, chatování, brouzdání po internetu, ...
- JAKUB KUCHAR: Tak 4 hodiny
- PK: Týdně?
- JAKUB KUCHAR: Ne, denně.
- PK: 7 × 4 je 28, to znamená zábava na PC 28 hodin týdně?
- JAKUB KUCHAR: Správně.
- PK: Vy jste, Jakube, do slohové práce napsal, cituji: „Místo, kde si nejvíce odpočinu a pobavím se, je můj pokoj. Zde komunikuji se svými, herními přáteli pomocí aplikace teamspeak nebo skype. Těmi přáteli myslím skutečné lidi. Přestože nikoho z nich neznám osobně, jsme

dobří přátelé. U hraní her si užiju nejvíce zábavy...“

Je to tedy Vaše největší záliba?

- JAKUB YAGHOB: Jedna ze zálib.
- PK: Kolik hodin se této zálibě věnujete?
- JAKUB YAGHOB: 3 – 4 hodiny denně.

Co tomu říkají rodiče?

- JAKUB YAGHOB: Táta si klidně zahraje i se mnou a máma je proti, jenom když neudělám to, co jsem měl udělat. A to se moc často nestává.
- GEDEON DRAPÁK (hraje 5–6 h/den): Nelíbí se jim to.
- SAMIR AMOUNEH (hraje 6–10 h/den): Tatínek chodí do práce, takže o tom tak úplně neví a maminka, i když je doma, tak mě zase tak moc často nevidí, protože mám celé patro v domě pro sebe.

Je tu někdo, kdo vůbec nehraje PC hry?

Zvedly se 4 ruce.

- PK: Proč nehrajete?
- NATANAEL JOKL: My to máme doma zakázané. Navíc děláme spoustu outdoorových aktivit, takže na to ani není čas.
- PK: Kolik hodin jste tedy denně v průměru na PC?
- NATANAEL JOKL: Maximálně hodinu.

„Těmi přáteli myslím skutečné lidi. Přestože nikoho z nich neznám osobně, jsme dobří přátelé.“

Představte si, že je sobota, všechnu elektroniku máte vybitou a víte, že celý den nepůjde elektřina. Co budete dělat?

- LUKÁŠ BLÁHA: Šel bych si zahrát fotbal nebo tenis.
- MATYÁŠ RAK: Jel bych na výlet na kole.
- ŠTĚPÁN JÍLEK: Já bych si nejdřív něco uvařil.
- PK: A jak byste vařil, když nejde proud? Vy máte plynový vařič?
- ŠTĚPÁN JÍLEK: No, nebo bych si něco opekla na grilu.
- PK: A co potom?
- ŠTĚPÁN JÍLEK: Pak bych si zjistil, jestli někdo nepůjde hrát fotbal.
- PK: A jak byste to zjistil?
- ŠTĚPÁN JÍLEK: ...

Řešil by někdo tuto situaci tím, že by se uložil do postele a prospal celý den?

Zvedlo se 9 rukou.

Téma tohoto čísla je s Barvou ven. Přízná se někdo, že je na digitálních médiích závislý?

Pod slibem, že nikoho nebudu jmenovat, se přihlásilo 14 studentů!

„Jsem závislý, ale nijak mě to neznepokojuje.“

Děkuji za upřímnost. Kolika z vás se stává, že má tak silné nutkání, že i v hodinách sáhne např. po mobilu, připojí se třeba na facebook, a dorazí-li tam zrovna nějaká vtipná fotografie, alespoň ji krátce okomentuje?

Příznalo se 19 studentů!

S pojmem digitální demence jste se už seznámili na hodinách ZSV. Manfred Spitzer, autor stejnojmenné knihy, popisuje závislost na digitálních médiích jako první stadium tohoto onemocnění.

Připouštíte si tento fakt? Znepokojuje vás to, nebo tomu nevěříte?

- ZÁVISLÝ STUDENT 1: Jsem závislý, ale nijak mě to neznepokojuje.
- ZÁVISLÝ STUDENT 2: Podle mě záleží na tom, co na PC děláme. Jestliže denně několik hodin programujeme, náš mozek se tím spíš rozvíjí.
- ZÁVISLÝ STUDENT 3: Hry na PC, např. strategické, naopak pomáhají některé dovednosti rozvíjet a zlepšovat.
- ZÁVISLÝ STUDENT 4: Já jsem četl knihu o digitální demenci a musím říct, že jsem se tam často poznával. Přes rok, když je škola, hraju tak kolem 6 hodin denně. O prázdninách trávím hraním her i 10–15 hodin. Ale nemyslím si, že bych se měl nějak moc bát.

Máte nějaké doporučení, jak se závislost bojovat?

- JAKUB YAGHOB: Proč?! Já si myslím, že to není náš případ. Že bychom tam

museli trávit třeba 8 hodin, ale při 2 nebo 3 hodinách nám nic takového nehrozí. I když je to určitě individuální. Některým jedincům možná stačí málo. Takovým, kteří nežijí v realu.

- ZARIF AMIRI: Být zaneprázdněný. Střídat aktivity na PC apod s jinými aktivitami. Jedině tak si podle mě člověk uchová zdravý selský rozum a nijak mu to neuškodí.
- ADAM HUSNÍK: Občas zavést víkendy bez elektřiny.

Děkuji za otevřenost.

Petra Korfová, třídní učitelka 2. E

digitální prevence

NĚKOLIK DALŠÍCH TIPŮ, JAK SE NESTAT DIGITÁLNÍM DEMENTEM.

První rada je pro ty, kteří jsou přesvědčení o tom, že situaci mají pod kontrolou.

1. Zkuste si zaznamenávat skutečný čas, který s digitálními médii trávíte po dobu alespoň jednoho týdne. Vaše představa bohužel často neodpovídá realitě. Čas strávený na PC, např. hraním her, totiž ubíhá mnohem rychleji.
2. Snažte se dělat s elektronikou vždy jen jednu činnost. Tzv. multitasking¹ zhoršuje studijní výsledky, mozek totiž informace neukládá tak, jak by měl.
3. Jezdíte do školy metrem? Chytrý telefon nechte v kapse a zaměřte se na osobu, která s vámi cestuje. Třeba proti vám sedí. Zkuste vymyslet, jaký by mohla mít životní příběh.

4. Při jízdě vlakem, autem, tramvají můžete navíc pozorovat okolí a představovat si, jak to zde vypadalo třeba před padesáti lety, nebo jak to tu bude vypadat například za sto let. Nebo sledujte SPZ aut a počítejte, kolik jich uvidíte se součtem 100. Hlavně mějte telefon stále v kapse. Nebo raději v batohu.
5. Jestliže Vám ještě nebylo 17 let a používáte tablet, laptop, ... pro zápisky při vyučování, nechte je doma a vraťte se k sešitu a peru.
6. Před odchodem do postele uložte i svůj telefon pokud možno do jiné místnosti, než je ta vaše. Že si na něm nařizujete buzení? Kupte si budík. A k posteli si připravte knihu, časopis nebo třeba sešit, chcete-li se učit.
7. V neposlední řadě nezapomínejte, že po sobě zanecháváte digitální stopu².
8. Rady si vystříhnete a přilepte si je k PC.

¹ MULTITASKING¹ je označení situace, ve které děláme několik věcí najednou. Například posloucháme hudbu, chatujeme s přáteli, píšeme referát, a to vše zároveň.

Zdroj: Matěj Eberle, Digitální demence (ročníková práce)

² DIGITÁLNÍ STOPA² je název informace, která zůstává po každém, kdo využívá digitální služby. Tyto informace po sobě uživatel zanechává při pohybu po síti vědomě nebo nevědomky. Vědomě zanechaná digitální stopa se označuje jako aktivní, může se jednat např. o příspěvky, blogy, osobní stránky, profily, fotografie, maily, sms a další. Pasivní digitální stopu tvoří informace, které jsou ukládány bez vědomí uživatele. Může se jednat o různá data, záznamy aktivit, četnost návštěvy webových stránek, činnosti na webech IP adresu a jiné. Digitální stopy jsou zdrojem informací o uživateli. Tato data mohou být i zneužita.

Zdroj: http://cojeto.superia.cz/ruzne/digitalni_stopa.php

Petra Korfová, třídní učitelka 2. E

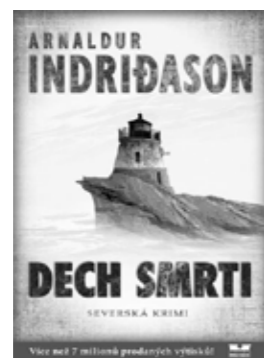
5 tipů na zajímavou četbu

Zeptali jsme se našich profesorů, jakou knihu v poslední době četli a doporučili by ji svým studentům. Vyšlo nám z toho pět zajímavých titulů, autorů a příběhů. Nevíte, co číst? Nechte se inspirovat lidmi, které potkáváte každý den ať už na chodbě, nebo je vidíte ve třídě za katedrou.

ČERVENÁ KRÁLOVNA
Matt Ridley

Šimon Hrozinka
Biologie a tělesná výchova
Předávání genu je biologickým jevem, který se bere jako samo zřejmost života, ale zároveň je jedním z největších záhad. A co teprve lidská přirozenost. Přirozeností je pro nás, že kytky kvetou, ptáci létají, ženy rodí děti a muži pracují. Z jakého důvodu ale existují tyto rozlišenosti a určené osudy? Proč vůbec existuje sex? A kde se vzala homosexualita, když smyslem života je rozmnožování?

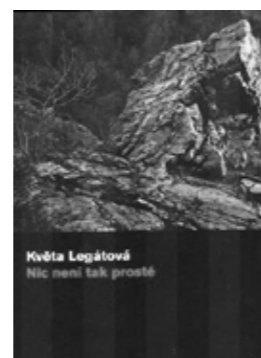
DECH SMRTI
Arnaldur Indriðason

Blanka Hnilíčková
Základy společenských věd
S detektivkami ze severních zemí se přímo roztrhl pytel. Tento autor pochází z Islandu a ve své vlasti patří k předním autorům. Protože se paní profesorka nemohla rozhodnout, jaký díl vám doporučit, vybrala jsem *Dech smrti*, který získal i nějaké to ocenění. Román vypráví o inspektoru Erlendurovi z reykjavické kriminálky, který byl povolán k mrtvole nalezené na stavbě. Se svými kolegy pomalu skládá důkazy a získává odpovědi na nezodpovězené otázky. Případ ale není jen dávným zločinem. Jeho důsledky zasahují i současnost.

NEUROMANCER
William Gibson

Jan Rynd
Základy společenských věd
Jste fanouškem sci-fi a fantasy románů? Pak se nechte vtáhnout do kyberprostoru s Casem, jedním z nejlepších hackerů virtuálního světa. Každý se někdy dopustí chyby a ani Case není výjimka. On ale za ni zaplatí surovým trestem. Poškodí mu nervový systém a on tak zůstane uvězněn ve vlastním těle. Drží se naděje na záchranu, ale to ještě netuší, co ho čeká.

NIC NENÍ TAK PROSTÉ
Květa Legátová

Petra Korfová
Český jazyk a hudební umění
Máme tu jedno české zastoupení. Květa Legátová je autorkou souboru povídek *Želary*, za který získala Státní cenu za literaturu. Její poslední dílo je zároveň oblíbenou knihou paní profesorky. Ve čtyřech povídkách je popsána cesta za spravedlností hlavního hrdiny poručníka Ryšky. Děj se odehrává v českém maloměstě, kde detektiv řeší na první pohled prosté zločiny. Ale ne vše je tak jednoduché, jak se zdá.

A WRINKLE IN TIME
Madeleine L'Engle

Brittany Huddleston
Konverzace v anglickém jazyce
Fantazie pro děti i dospělé vypráví záhadný příběh jedné mladé dívky jménem Mag Murry, která se vydá se svými přáteli hledat ztraceného otce. S pomocí nadpřirozených postav cestují vesmírem a poznávají dobro a zlo. Musí čelit nejen nebezpečí, které na ně číhají na cizích planetách, ale také kruté pravdě. Spisovatelka L'Engle poukazuje na hodnoty života a na záležitosti, kterým každý může jednou čelit.

Lenka Mandelová, 4. D

KDO JE TO?

- Jméno: Jo Nesbø
- Věk: 55 let

Bývalý sportovec, burzovní makléř a současný norský spisovatel a hudebník v rockové kapele. Do psaní knih se pustil v roce 1997 a od té doby vydal deset románů, jenž se odehrávají převážně v norské metropoli Oslo s detektivem Harry Holem. Např. *Švábi*, *Červenka*, *Sněhulák*, *Levhart a Přízrak* atd. Mimo jiné píše i humorné knížky pro děti, kde je hlavní postavou doktor Proktor, např. *Doktor Proktor a konec světa* nebo *Doktor Proktor a prdící prášek*, poslední jmenovaná knížka je i zfilmovaná.

dotýkat se hvězd

Jako milovník detektivek jsem nemohla propásnout autogramiádu, konanou 4. května, světově uznávaného spisovatele skandinávské, nebo lépe norské detektivní scény, Jo Nesba. Nebyla jsem jediná, a proto mě na Václavském náměstí před knihkupectvím čekala asi 210 metrů dlouhá fronta zájemců o podpis. Velký spisovatel ale vše zvládal hladce a s přehledem, nikdo nepřišel zkrátka, někomu se poštěstilo získat podpis i s věnováním, a někdo dokonce spokojeně odešel i se společnou fotkou. Nesbø sem do Prahy přišel představit svůj desátý román *Policie* s antihrdinou Harry Holem, a také slézt české skály. Poté nás ujistil, že další knihy s naším oblíbeným hrdinou budou, ale zatím si od něj dá pauzu u nového románu, která u nás vyšla na začátku června – *Krev na sněhu*.

Setkání s panem Joem Nesbøm byl pro mě větší zážitek, než si možná myslíte. Když čtete něčí knihy, které vás baví, a jednu chvíli jimi žijete a pak se setkáte s autorem těch knih osobně, tak je to něco neuvěřitelného. Kromě toho je pan Nesbø moc milý, příjemný, ochotný a v neposlední řadě sympatický pán.

Rozhodně, když se vám naskytne taková možnost potkat se s někým vámi obdivovaným, tak se nebojte a jděte do toho! Je to jedinečná příležitost a nebudete toho litovat, a k tomu nabudete sebevědomí a odvahy.

Viktória Šupšaková, 4. B

